

درآمدی بر استثنائات حقوق پناہندگان

تالیف:

دکتر بهشید ارفع نیا
آذین یوسفیان

انتشارات سجوران

سرشناسه	: ارفع نیا، بهشید، ۱۳۲۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: درآمدی بر استثنائات حقوق پناهندگی / بهشید ارفع نیا، آذین یوسفیان.
مشخصات نشر	: تهران: سخنوران، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۲ ص.
شابک	: ۱۲۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۶۰۰-۳۸۳-۵۲۹-۰
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۸۷ - ۹۵.
موضوع	: حق پناهندگی
موضوع	: پناهندگان - وضع حقوقی و قوانین
موضوع	: مقادیر - قوانین و مقررات
شناسه افزوده	: یوسفیان، دین، ۱۳۶۸ -
رده بندی کنگره	: K۳۲۶۸/۳/۰۱۱۴۵۴ ۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۳۲/۰۸۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۰۹۴۸۶

آدرس: کارگر شمالی، بعد از ادوار ب و ن، شماره ۱۴۰۷، طبقه اول، انتشارات سخنوران شهر مماس: ۹۳۰۱ ۰۲۱۶۶۱-۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳
 آدرس الکترونیکی: thesis.pub2014@gmil.com
 آدرس سایت: www.thesispublication.com

عنوان کتاب..... درآمدی بر استثنائات حقوق پناهندگی
 مؤلف..... دکتر بهشید ارفع نیا، آذین یوسفیان
 صفحه آرا..... رضا ناه
 طراح جلد..... رضا کاو
 ناشر..... سخنوران
 شمارگان..... ۱۰۰۰ نسخه
 نوبت چاپ..... ۱۳۹۶ - اول
 قیمت..... ۱۲۰۰۰ تومان

ISBN: ۹۷۸-۶۰۰-۳۸۳-۵۲۹-۰

فهرست

۹	چکیده
۱۱	مقدمه
۱۳	فصل اول: بررسی پناهندگی و حقوق پناهندگی
۱۳	مبحث اول: مفهوم و ماهیت پناهندگی
۱۴	گفتار اول: تعریف پناهنده و پناهندگی
۲۵	گفتار دوم: ماهیت حقوق پناهندگی
۲۷	مبحث دوم: تازمجه اهمیت مطالعه پناهندگی
۲۸	گفتار اول: تاریخچه
۳۰	گفتار دوم: اهمیت پناهنده‌ها و پرداختن به مساله پناهندگی
۳۵	مبحث سوم: حقوق و وصایف پناهندگان
۳۵	گفتار اول: اصل بازنگرداندن پناهندگان
۳۶	گفتار دوم: حداقل حقوق پناهندگان در اسناد بین‌المللی
۳۹	گفتار سوم: حقوق آوارگان جنگی
۴۰	گفتار چهارم: وظایف پناهندگان نسبت به میزبان
۴۱	مبحث چهارم: کنوانسیون‌ها و پروتکل در خصوص وضع پناهندگان
۴۱	گفتار اول: اعلامیه‌ها و پروتکل‌ها
۴۱	الف) اعلامیه جهانی حقوق بشر
۴۲	ب) کنوانسیون ۱۹۵۱ ژنو در مورد وضعیت پناهندگان
۴۷	ج) اعلامیه پناهندگی سرزمینی (۱۹۶۷)
۴۹	د) اساسنامه کمیساریای عالی ملل متحد در امور پناهندگان
۵۰	ه) پروتکل ۱۹۶۷ در مورد وضعیت پناهندگان
۵۲	ر) مجموعه مقررات بین‌المللی منطقه ای
۵۳	گفتار دوم: تلاش برای تصویب یک کنوانسیون پناهندگی جدید
۵۶	گفتار سوم: قطعنامه‌های مجمع عمومی سازمان ملل متحد

فصل دوم: بررسی حق شرط و اسناد حاوی استثنا ۵۹

مبحث اول: تعهدات کشورها در قبال پناهندگی ۶۰

گفتار اول: موضع کشورها در قبال پناهندگی ۶۰

گفتار دوم: تعهدات بین المللی کشورها به حق پناهندگی ۶۳

مبحث دوم: شرایط ورود غیر قانونی و اخراج پناهندگان و اعطای پناهندگی ۶۴

گفتار اول: ورود غیر قانونی و اخراج پناهندگان ۶۵

گفتار دوم: نحوه اعطای پناهندگی و صدور سند مسافرتی ۶۶

مبحث سوم: تبعیضات و اقدامات پیشگیرانه ۶۷

گفتار اول: تبعیضات و پیشرفت های حقوقی مربوط به پناهندگان ۶۸

گفتار دوم: طرح اقدامات پیشگیرانه در مجمع عمومی ۷۰

مبحث چهارم: اهداف و عمل در حق شرط پناهندگی و اسناد حاوی استثنا ۷۲

گفتار اول: شروط کشورهای پناهندگی ۷۳

گفتار دوم: حق شرط و بررسی اسناد حاوی استثنا ۷۷

گفتار سوم: مرور شرط پناهندگی در جمهوری اسلامی ایران و حق شرط بر قانون پناهندگی ۸۰

فصل سوم: نتیجه گیری ۸۳

فهرست منابع ۸۷

منابع فارسی ۸۷

منابع لاتین ۹۰

پیوست ها ۹۵

پیوست شماره (۱) اعلامیه ی جهانی حقوق بشر: وضعیت پناهندگی ۹۵

پیوست شماره (۲) کنوانسیون مربوط به وضع پناهندگان: مصوب ۲۸ ژوئیه ۱۹۵۱ ۱۰۱

مقدمه ۱۰۱

فصل اول: مقررات عمومی ۱۰۱

فصل دوم: وضع حقوقی ۱۰۷

فصل سوم: مشاغل انتفاعی ۱۰۸

فصل چهارم: رفاه و آسایش ۱۰۹

فصل پنجم: اقدامات اداری ۱۱۲

فصل ششم: مقررات اجرایی و موقتی ۱۱۵

فصل هفتم: مقررات نهائی ۱۱۶

پناهندگی به عنوان یکی از زیررئی های سیاست بین المللی عموماً با یک مکان و یک محل جغرافیایی ملازم است و از جمله دلایل آن ناشناخته‌ها و شناسایی و بحران در بسیاری از نقاط جهان است که میلیون‌ها نفر را وادار به ترک دیار خود کرده است. از بین دیگر شکاف فزاینده سطح توسعه اقتصادی و اجتماعی در میان کشورها و ملل مختلف و نقض اصول استانداردهای رفتار دولت‌ها با اجتماع تحت حکومت خود از جمله دلایل ایجاد معضل پناهندگی است. البته می‌توان وجود و پیشرفت روزافزون پدیده پناهندگی را سیاسی دانست. همه می‌دانیم که پناهندگی، ترانزیتان سیاست‌های تجاوزگرانه خارجی، جنگ، عدم تحمل عقیده مخالف، اعمال زور و فشار هسته‌ای که خراسته یا ناخواسته از سوی دولت‌ها به عنوان ابزارهای سیاست خارجی جهت اعمال فشار بر سایر کشورها به کار گرفته می‌شوند.

در رابطه با رسیدگی به وضعیت پناهندگان نیز مطابق اقدام مجمع عمومی سازمان ملل متحد، مسئول اصلی امداد رسانی به پناهندگان، کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد می‌باشد. این سازمان فعالیت‌های خود را در چارچوب حقوق و استانداردهای بین‌المللی انجام می‌دهد که این فعالیت‌ها مبتنی بر اعلامیه جهانی حقوق بشر (۱۹۴۸)، کنوانسیون‌های ۴ گانه ژنو (۱۹۴۹) و

همچنین یک سری معاهدات و اعلامیه های بین المللی و منطقه ای الزام آور و غیر الزام آور که به طور مشخص به نیازهای پناهندگان می پردازند می باشد.

به طور کلی، وظایف و مسئولیت های متقابل پناهنده در مقابل دولت متعاقد این است که پناهندگان مکلف به رعایت نظم عمومی و امنیت ملی هستند، در ارتباط با رفت و آمد، باید مقررات عمومی را که نسبت به خارجیان اعمال می شود، رعایت کنند. همچنین وظیفه دارند مقرراتی را به نفع دولت میزبان مراعات کنند. هدف این تحقیق بررسی استثناعات حقوق پناهندگی و مصادیق آن در حقوق بین الملل و همچنین نحوه برخورد با پناهندگان، وظایف و تعهدات کشورها در این خصوص پرداخته می شود.